

Hencida Község Önkormányzata
gyermekjóléti, gyermekvédelmi
feladatainak éves, átfogó értékelése a
2022. évről

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekjóléti, gyermekvédelmi önkormányzati feladatok éves, átfogó értékelését a 2022. évről az alábbiak szerint teszem meg:

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 94. § (1)-(2) bekezdései alapján a települési önkormányzat feladata a gyermekvédelem helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, az önkormányzat területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése. A települési önkormányzat a Gyvt-ben foglaltak szerint biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátását, a gyermekek átmeneti gondozását, szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást.

Hencida a leghátrányosabb helyzetű kistérségek egyikében helyezkedik el, ahol kevés a munkahely és rendkívül magas a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma.

Statisztikai adatok hiányában csak becsülni lehet, hogy a lakosság közel fele a cigány nemzetiséghez tartozik.

Évről-évre megállapítható, hogy egyre kevesebben rendelkeznek megélhetést biztosító munkahellyel, ugyanakkor az Önkormányzat, mint foglalkoztató, éves létszámban megközelítőleg 62 fő részére biztosított munkalehetőséget és munkajövedelmet közfoglalkoztatás keretében.

2013 augusztusától az önkormányzat önállóan tartja fenn a Hencidai Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatot, 2 fő családsegítőt foglalkoztatva.

A központi költségvetés feladattal alapú finanszírozást nyújt a feladat ellátására, azonban itt kell megjegyezni, 1 fő családsegítő foglalkoztatását fedezi.

A szakma szabályai szerint 2 fő szükséges.

Mivel a beszámoló az elmúlt évről szól, említést érdemel, hogy jogszabályváltozás miatt 2016. január 1-től a gyermekjóléti szolgáltatás mellett a családsegítés is kötelező önkormányzati feladat.

Ezt a kötelező feladatot a Hencidai Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Szentpéterszeg településen is ellátja hetente két fél napon.

Az említett jogszabályváltozás további munkaterhet ró a családsegítőkre, különös tekintettel arra, hogy a közalkalmazotti létszám emelkedése nélkül két településen kell a családsegítő és gyermekjóléti szolgáltatásokat nyújtaniuk.

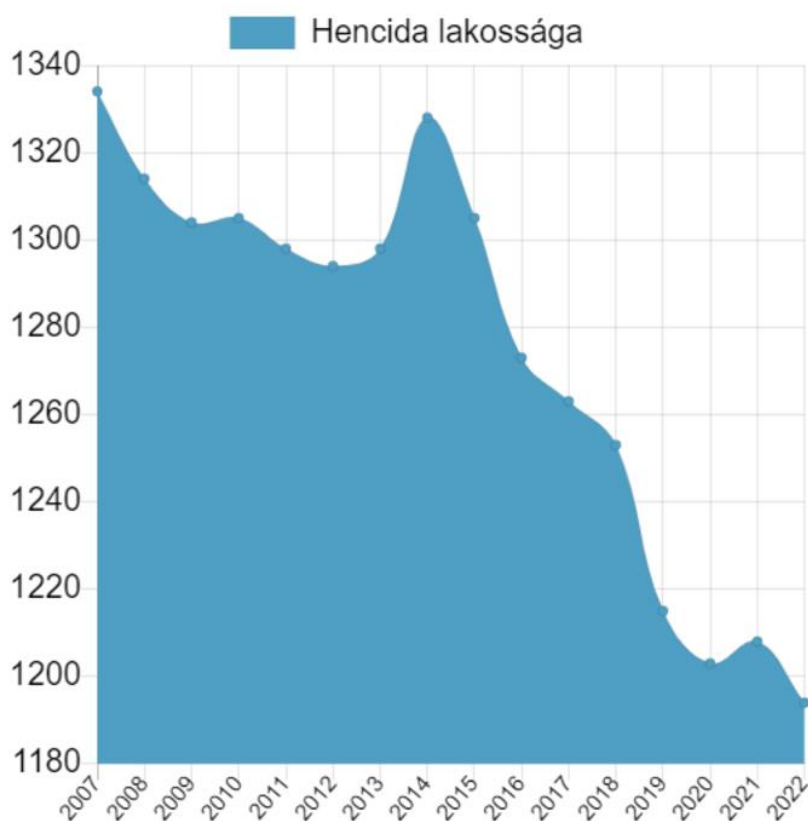
A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok nem csak a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységében merülnek ki.

A szolgálat - a társ hatóságoktól, szervezetektől kapott visszajelzések alapján - magas színvonalon látja el feladatát, de a vele kapcsolatban felmerülő kiadások finanszírozásán kívül más anyagi és nem anyagi természetű kötelezettségek is terheli az önkormányzatot.

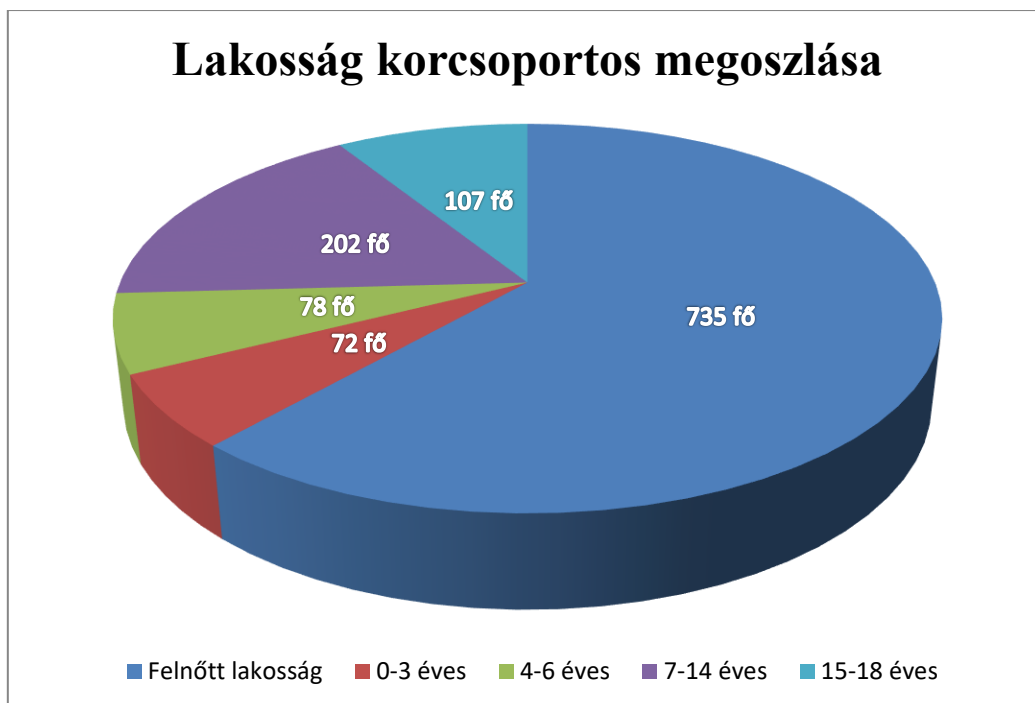
A település utóbbi 15 évének lakosság számát az alábbi táblázat, illetve diagram mutatja:

ÉV	NŐ	FÉRFI	ÖSSZESEN
2022	567	627	1194
2021	577	631	1208
2020	573	630	1203
2019	582	633	1215
2018	602	651	1253
2017	609	654	1263
2016	616	657	1273
2015	633	672	1305
2014	650	678	1328
2013	639	659	1298
2012	634	660	1294
2011	634	664	1298
2010	638	667	1305
2009	636	668	1304
2008	637	677	1314
2007	648	686	1334

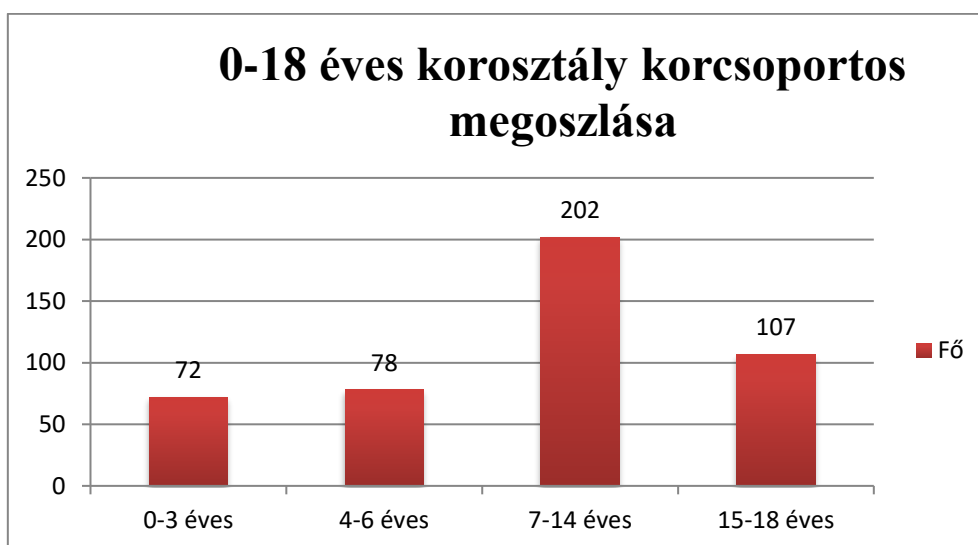
Statisztika állandó bejelentett lakosok:

A település lakónépessége 1.194 fő, melynek demográfiai mutatóit az alábbi diagram szemlélteti:

A település 0-18 éves korosztályú, 459 fő korcsoportos megoszlását a következő diagram mutatja:

Az önkormányzat által a gyermekek helyzetének javítása érdekében nyújtott támogatások jogcíme és összege:

Hencida Község Önkormányzatát továbbra is magas szociális kiadások terhelik a már korábban említett okok miatt.

Természetesen mindenkinek jobb lenne, ha azt tapasztalnánk, hogy csökkenő tendencia mutatkozik e téren.

- *rendszeres gyermekvédelmi támogatás:*

2022. 08. hó: 263 fő, 1.701.500.- Ft.

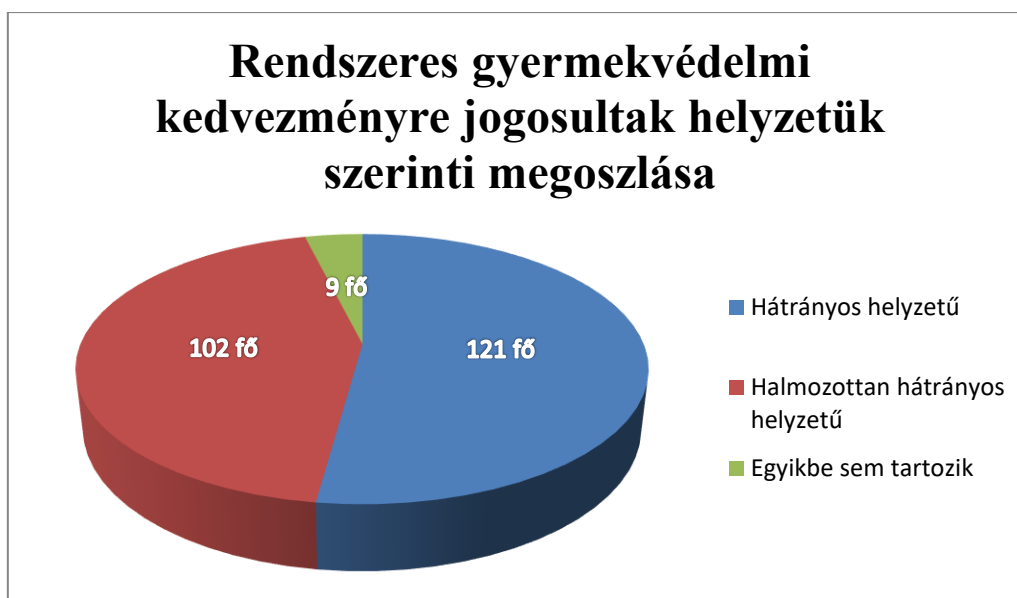
2022. 11. hó: 228 fő, 1.478.500.- Ft.

Ezen ellátások pénzbeli formában kerültek folyósításra.

- *rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesül: 0 fő.*

Rendszeres gyermekvédelmi támogatásra 2022. évben 246 gyermek jogán jogosultak a szülők. Ez a támogatási forma 96 családot érint.

Településünkön a 2022. december 31-én nyilvántartott 232 rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek közül 121 fő hátrányos helyzetű, míg 102 fő halmozottan hátrányos helyzetű volt, melynek arányait az alábbi diagram ábrázolja:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybe vételére
- meghatározott természetbeni támogatásra
- törvényben és jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

1. meghatározott gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybe vételére:

- a bölcsődés, az óvodás, az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek részre az étkezés ingyenes,
- az előző pont alá nem tartozó, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek és tanuló után az intézményi térítési díj 50%-át kell téríteni.

2. meghatározott természetbeni támogatásra:

A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén és november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjában természetbeni támogatást nyújt.

3. a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére (pl. tankönyvtámogatás)

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításával összefüggésben környezettanulmány készítésére nem került sor. A jogosultság valamennyi kérelmező esetében fennállt.

Általában megállapítható, hogy kérelmet benyújtók között legnagyobb arányban az alacsony iskolai végzettség és a gyermek elégtelen lakókörnyezete alapozza meg a jogosultságot.

Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 2013. szeptember 1-jétől 67/A. §-ban foglaltak alapján rendelkezik a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapításáról.

Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a.) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő mindkét szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a családba fogadó gyám legmagasabb iskolai végzettsége alapfokú – (alacsony iskolai végzettség, melynek igazolása a kérelmen megtett önkéntes nyilatkozattal történik)

b.) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike vagy a családba fogadó gyám a szociális törvény szerinti aktív korúak ellátására (foglalkoztatást helyettesítő támogatás vagy egészségkárosodási és Gyermekfelügyeleti támogatás) jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a fővárosi és megyei kormányhivatal állami foglalkoztatási szervként eljáró járási hivatala – (alacsony foglalkoztatottság, melynek fennállását az eljáró hatóság ellenőrzi)

c.) A gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészségügyi fejlődéshez szükséges feltételek – (elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény)

A hátrányos, vagy a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek és családja jogosult arra, hogy a kedvezményekről tájékoztatást, és a támogatások igénybevételéhez segítséget kapjon a gyermekjóléti szolgálatától. 2022-ben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok közül 232 gyermek szülei kérték a gyermekük hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetének a megállapítását.

A gyermekétkeztetés megoldásának módja: óvodai ellátás, iskolai napközi otthonos ellátás, menza.

- kedvezményben részesülők száma: valamennyi óvodás és általános iskolás gyermek
- kedvezmény mértéke: 100%
- a kérelmek elbírálásának alapja: a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményekre való jogosultság.

Jogszabályváltozás az önkormányzat kötelező feladatává tette a rászoruló gyermekek szünidei étkeztetését is.

Tanévben átlagosan 80 gyerek egyszeri meleg étkeztetése valósult meg, mely szám alacsonyabb az előző évitől.

Ennek oka, hogy mind az óvodában, mind az általános iskolában csökkent a helyi óvodába és iskolába járó gyerekek létszáma.

Egyrészt a más települések nevelési-oktatási intézményeibe felvételt nyerők számának fokozatos emelkedése, másrészt a születések számának csökkenése tapasztalható.

2022. évben a tanítási szünetekben 223 gyerek egyszeri meleg étkeztetését biztosította az Önkormányzat a Hencidai Napköziotthonos Óvoda és Konyha konyháján keresztül.

A nyári szünetben az ellátást igénylők száma 223 fő volt.

A szünidei étkeztetés biztosítása 11.790.125.-Ft-ba került.

Az intézményi gyermekétkeztetés éves szinten 21.212.554.-Ft költséget jelentett az önkormányzat számára.

A gyermekek napközbeni ellátása óvodai foglalkozások és napközi otthon keretében biztosított.

Hencida Község Önkormányzata Képviselő-testülete széles körű támogatást biztosító gyermekvédelmi rendeletet fogadott el 2021. évben. A rendelet nyomán 13 újszülött részesült egyenként 50.000.-Ft értékű babaköszöntő csomagban, míg iskola- és óvodakezdési támogatás formájában 4.650.000.-Ft összegű támogatás került kifizetésre.

Az Önkormányzat sikeres IKSZT pályázata révén a művelődési házban nyílt lehetőség a fiatalok szabadidejének tartalmas eltöltésére. A sportpálya nyitva áll a testedzésre, sportolásra vágyók előtt.

2016. évben megalakult a Hencidai Sport Egyesület, melyet az önkormányzat folyamatos anyagi és természetbeni támogatásban részesít.

2016. január 1-től több alkalommal változott a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény.

Elsődlegesen a szociális juttatások folyósítása, a pénzügyi források újraelosztása vált az önkormányzat és jegyző feladatává.

Hencidán 2022. évben is 2 fő családsegítő látta el a gyermekvédelmi és családsegítési feladatokat. Munkájukra továbbra is nagy szükség van településen, mivel sok családban élnek hátrányos helyzetű gyermekek és az ügyintézésrel kapcsolatos adminisztrációs terhek nem csökkennek.

Segítséget nyújtanak a gyermekjóléti, gyermekvédelmi, valamint családsegítési ügyek vitelében.

Meghallgatják az egyén, család problémáit, közreműködnek azok megoldásában.

Sajnos a szolgáltatást igénybe vevők csekély erőfeszítést tesznek a cél elérése érdekében. A megoldást a szolgálat munkatársaitól várják, gyakran olyan ügyekben is, melyek túlmutatnak feladatkörükön.

A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása

2022-ben a Hencidai Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatot nem vonták szakmai, vagy engedélyező hatósági ellenőrzés alá.

Jövőre vonatkozó javaslatok, célok

A társadalmunkban és településünkön is jelenleg meglévő szociális gondok és problémák, a munkanélküliség, a szenvedélybetegségek várhatóan hosszú távon megmaradnak, ezeket az önkormányzat saját eszközeivel nem tudja jelentősen befolyásolni, bár a közfoglalkoztatás révén nem elhanyagolható a mérséklő hatása.

A gyermekvédelemmel foglalkozó szakembereknek továbbra is oda kell figyelniük a veszélyeztetett gyermekekre, családokra és a tőlük telhető segítséget megadni. A feladat nehéz és sokszor összeütközésekkel jár. Azért mert a szülők, családok nem biztos, hogy elfogadják a részükre javasolt, esetleg előírt életviteli szabályokat, továbbá az erkölcsi, azaz jogszabályok által körül nem írt normákat sem minden esetben tartják be.

Ahogy arra a társadalomkutatók többször rámutattak, a családi modellkövetés újratermeli az eredményeket és a hibákat egyaránt.

Ezért is hárul fontos szerep a családsegítőkre, hogy a többségi társadalom által követendőnek tartott magatartási és gondolkodási formák kerüljenek túlsúlyba.

A gyermekvédelmi munka rendszerességét tanúsítja, hogy a Gyermekjóléti Szolgálat esetszembeszéléseket tart, amelyre meghívja a Képviselőtestület tagjait, a polgármestert, a védőnőt, háziorvost, az oktatási, nevelési intézmények képviselőit, a rendőrség megbízottját. Az esetszembeszéléseken a megoldásra váró gondok, feladatok megtárgyalásra kerülnek.

Több esetben informális megbeszélések folytak.

A gyermekvédelmi munka magas színvonalú ellátását a szakemberek elhivatottsága, lelkiismerete, fáradhatatlansága teszi lehetővé.

Ahogy az már többször megfogalmazódott, a családok fokozottabb bevonása lenne kívánatos. Ennek akadálya azonban a magas esetszám. Emellett a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai nem képesek elegendő időt fordítani az egyes családokra, mivel az adminisztráció jelentős erőforrást köt le.

A már hivatkozott családsegítési feladatok Szentpéterszegen való ellátása újragondolást igényel, tekintettel arra, hogy az igények, illetve az esetszám ott is növekszik.

Továbbra is szükség lenne a szülők konfliktuskezelő képességét fejlesztő tréning szervezésére és a kapott életvezetési tanácsok elmélyítésére, gyakorlati alkalmazására, a következetes szülői felügyelet gyakorlására.

2022. évben egy jelzőrendszeres megbeszélésen vettem részt.

A gyermekvédelem helyi szereplői évek óta jó kapcsolatot tartanak fenn egymással.

Az információáramlás ennek megfelelően gyors és hatékony.

Gyermekvédelemmel kapcsolatban szervezett továbbképzésen az elmúlt évben nem vettem részt.

A település bűnmegelőzési programmal rendelkezik, hatékonyan működik a polgárőrség.

Hencidán gyermekvédelmi tevékenységben feladatot ellátó civilszervezet nem működik.

Hencida, 2023. február 20.

Tisztelettel:

dr. Barcsai Sándor s.k.
aljegyző